בס"ד

יום **ב'**, **ו'** ב**אב** תש"ס (**7** באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"**צעד קטן לאדם, צעד ענק לאנושות**" – במלים אלה סיכם ניל ארמסטרונג, מפקד 'אפולו 11', את הרגע ההיסטורי. האדם הראשון נחת היום, **בו' באב** – לפני 31 שנה, בשנת תשכ"ט(1969-5729) – על אדמת הירח: נחיתת אדם הראשונה על גוף שמימי כלשהו.

כידוע לקוראינו, אין זו דרכינו, בד"כ, לסקור אירועים מההיסטוריה הכללית. אך יש חשיבות מיוחדת לאירוע שהוא "**מחוץ לעולם הזה**". מי לא זוכר את הרגעים המרתקים האלה? בהודעה שפרסם **הרב הראשי, יצחק ניסים**, לרגל הנחיתה, נאמר: "המאמצים לא יהיו כדאיים אלא אם תסיק מהם האנושות את הלקח – צניעות בהתנהגות, ולזנוח קטנוניות יום-יום בין הממלכות ובין אדם לחברו." מלים טובות לתקופה זו של בין המיצרים. [ישראל 50]

וביחס לשאלה הכללית, האם יש לאדם רשות לעסוק בחקר החלל, המאמר הבא מעטו של הרבי מליובביץ' זי"ע:

היו שדיברו על "סתירה מפורשת" לאפשרות הנחיתה על הירח, מהפסוק בתהלים [**קטו'** 16]: "השמיים – שמיים לה', והארץ – נתן לבני אדם". להבנתם, אין לבני אדם רשות ואפשרות להגיע לגרמי השמיים.
האמת ניתנה להיאמר, שהמילה "שמיים" בתנ"ך היא בעלת מגוון פירושים רחב ביותר. החל מהביטוי "עוף השמיים" [בראי **א'** 30 ועוד] ועד "האלוקים בשמיים ואתה על הארץ" [קהלת **ה'** 1]. מעניין לראות, שבתפילה הידועה של שלמה המלך (בשעת חנוכת בית המקדש ה-I) [מלכים_א **ח'** 39,35] מופיעות יחד שתי המשמעויות הללו הרחוקות באופן קיצוני זו מזו: "בהעצר **שמיים** ולא יהיה מטר ... ואתה תשמע **השמיים** מכון שבתך", וכנראה שיש שייכות מסויימת בין הפירושים. בכל אופן, בפסוק אין כל הוכחה שהכוונה לגרמי השמיים, על אף שעליהם נאמר "ויתן אותם אלוקים ברקיע השמיים". [בראשית **א'** 17]
אולם כל הקושיא היא חסרת בסיס לחלוטין. דומה הדבר כאילו היינו אומרים על הפסוק [תהלים **קד'** 18]: "הרים הגבוהים – ליעלים, סלעים – מחסה לשפנים" שכוונתו לאסור או לשלול את אפשרות עליית בני אדם וישיבתם על ההרים והסלעים...
ה' ברא את גרמי השמיים כדי להאיר על הארץ, לספק לעולם אור, חום וכוח, ואת מקומם קבע ברקיע השמיים, במרחק גדול מכדור הארץ. אין זה אמור להוציא אותם מתחומי ההתעניינות של האדם. כך גם העובדה שה' ברא ירח וקבע אותו ברקיע השמיים כדי שיאיר, אינה צריכה לשלול את האפשרות שבזמן מן הזמנים ינחת אדם על הירח.
משמעותו האמיתית של הפסוק, "השמיים – שמיים לה', והארץ – נתן לבני אדם" היא: עוד שה' נמצא בכל מקום, הן בעולם החומרי, הפיזי, והן בעולם הרוחני (בשמיים), הרי את מקומו של האדם קבע ה' ב"ארץ", בעולם הפיזי, הכולל את האטמוספרה ואת כל

יום נעים!

בס"ד

יום ב', ו' באב תש"ס (7 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מה שיש לו השפעה גשמית על האנושות. עליו לנצל את חייו על האדמה באופן הטוב ביותר.
["מה רבו מעשיך"]

יום נעים!